

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 19. november 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 20 (alm. del) efter ønske fra Peder Hvelplund (EL) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 20:

Vil ministeren bekræfte, at diskriminationsforbuddet i grundlovens § 70 er bindende for medlemmer af Folketinget og anvendeligt i statsborgerskabsager (som det også tidligere er lagt til grund af Udlændinge- og Integrationsministeriet i L 68, folketingsåret 2018-19)?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Justitsministeriet, der har oplyst følgende:

”Det følger af grundlovens § 44, stk. 1, at ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov. Det forhold, at indfødsret til en udlænding ifølge grundlovens § 44 skal meddeles ved lov, indebærer, at ingen har retskrav på at blive naturaliseret. Meddelelse af indfødsret er således et politisk spørgsmål, jf. bl.a. Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med kommentarer (2015), side 305, og Henrik Zahle, Dansk forfatningsret 1, 3. udgave (2001), side 98.

Det følger desuden af grundlovens § 56, at Folketingets medlemmer ”ene [er] bundet ved deres overbevisning og ikke ved nogen forskrift af deres vælgere”. Dette gør sig også gældende ved Folketingets behandling af forslag til naturalisationslove omfattet af grundlovens § 44.

Det følger af grundlovens § 70, 1. led, at “[i]ngen [...] på grund af sin trosbekendelse eller afstamning [kan] berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder”. Forbuddet retter sig mod såvel lovgivningsmagten som forvaltningen. Udtrykket ”borgerlige og politiske rettigheder” forstås bredt og omfatter således enhver fordelagtig retsposition, eksempelvis valgret, adgang til ægteskabsindgåelse samt offentlige tilladelser og ydelser, jf. bl.a. Jens Peter Christensen m.fl., a.st., side 415 f.

1. december 2021

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2021 - 19934
Akt-id 1830563

Det bemærkes, at Højesteret ved dom af 13. september 2013, der er optrykt i UfR 2013.3328 H, har fastslået, at ministerens beslutninger om at undlade at optage en ansøger på et lovforslag eller at undlade at forelægge en ansøgning for Folketingets Indfødsretsudvalg er et led i lovgivningsprocessen, der ikke er underlagt domstolsprøvelse efter grundlovens § 63. Endvidere anførte Højesteret, at en ansøger, der ikke er blevet medtaget i en lov om indfødsret, kan få domstolsprøvelse af, om Danmarks internationale forpligtelser er blevet krænket, og om ansøgeren derfor har krav på erstatning eller godtgørelse. Der vil imidlertid ikke kunne ske domstolsprøvelse af påstande om, at en ansøger skal medtages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse eller skal meddeles indfødsret ved lov, jf. bl.a. Jens Peter Christensen m.fl., a.st., side 305 f.

Det bemærkes, at Justitsministeriet ikke er bekendt med, at der foreligger tilsvarende retspraksis vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt manglende medtagelse af en ansøger i en lov om indfødsret er i strid med grundlovens § 70. Den endelige afgørelse af en sådan sag vil høre under domstolene.

Det bemærkes endelig, at Justitsministeriet ikke har kunnet identificere omtale af grundlovens § 70 i lovforslag nr. L 68 af 9. oktober 2018 om ændring af lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond fra folketingssamlingen 2018-19 (1. samling). Det bemærkes dog, at lovforslag nr. L 80 af 25. oktober 2018 om ændring af lov om dansk indfødsret og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. indeholder en vurdering i forhold til grundlovens § 70, jf. pkt. 5.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Den nævnte vurdering angik spørgsmålet om, hvorvidt betingelsen om, at man skal give hånd til repræsentanter fra myndighederne i forbindelse med grundlovsceremonier, er i overensstemmelse med grundlovens § 70.”

Mattias Tesfaye

/

Christina Fløystруп